

BE LAJME

BE QENDRA
Maj 2025
BEQ-nr 102/2025

PARASHIKIMI EKONOMIK I PRANVERËS I KOMISIONIT EVROPIAN

Më 19 maj 2025, Komisioni Evropian publikoi Parashikimin e tij Ekonomik të Pranverës, i cili parashikon një rritje reale të PBV në vitin 2025 prej 1.1% në BE dhe 0.9% në zonën e euros - përgjithësisht të njëjtat norma të arritura në vitin 2024. Për Maqedoninë e Veriut, rritja e PBV pritet të përshpejtohet në vitin 2024, e nxitur nga investimet dhe konsumi publik. Inflacioni vazhdoi të binte, por u rrit përsëri drejt fundit të vitit 2024, kryesisht për shkak të efekteve bazë.

- Rritja parashikohet të përshpejtohet gradualisht, e mbështetur nga një projekt i madh i infrastrukturës publike dhe nga konsumi familjar, i cili përfiton nga rritja e fortë e pagave dhe inflacioni në rënie. Megjithatë gradualisht po ulet gjatë horizontit të parashikimit, deficit i fiskal ka të ngjarë të mbetet mbi 4% të PBV në vitin 2025, pasi mungojnë masa konkrete për rritjen e të ardhurave, ndërsa shpenzimet aktuale pritet të rriten ndjeshëm.

Rreziqet për perspektivën e rritjes rrjedhin nga kërkesa e brendshme më e dobët se sa pritej. Konsumi familjar mund të dobësohet nga inflacioni i qëndrueshëm dhe perspektivat më të ulëta të punësimit për shkak të rritjes së lartë të pagave.

- Duke pasur parasysh mungesën e përparimit të ndjeshëm në përmirësimin e menaxhimit të investimeve publike, projekti rrugor i Korridoreve 8 dhe 10d mund të përballë me rreziqe zbatimi. Nga ana tjetër, reformat strukturore, të nxitura nga Plani i Rritjes së BE-së, mund të nxisin produktivitetin dhe rritjen, thuhet në raportin për Maqedoninë e Veriut.

- Inflacioni është rritur përsëri që nga shtatori, por kryesisht pasqyron efektet bazë nga heqja e kontrolleve të përkohshme mbi çmimet e ushqimeve bazë. Inflacioni (duke përjashtuar energjinë dhe ushqimin) mbeti i ngurtë, ndërsa efektet e raundit të dytë të çmimeve të larta të energjisë dhe ushqimit në sektorë të tjerë janë zvogëluar ngadalë. Banka qendrore uli gradualisht normën bazë të politikës nga 6.30% në shtator 2024 në 5.35% në shkurt 2025. Inflacioni parashikohet të mbetet mbi 2% në 2025 dhe 2026, me presione të mundshme mbi çmimet e brendshme nga rritja e rogate dhe kredisë, theksoi KE në raportin e saj. Edhe pse gradualisht po ulet gjatë horizontit të parashikimit, deficit i fiskal ka të ngjarë të mbetet mbi 4% të PBV në vitin 2025, pasi mungojnë masa konkrete për rritjen e të ardhurave, ndërsa shpenzimet aktuale pritet të rriten ndjeshëm.

<https://economy-finance.ec.europa.eu>

Përmbajtja e lajmeve:

Parashikimi Ekonomik i Pranverës i Komisionit Evropian	1
Në Fokusin e Parlamentit Evropian	2-3
Përforcimi i dialogut social në BE-së	3
Aktivitetet parlamentare që lidhen me çështjet evropiane	4-5
Samiti i Bashkësia Politike Evropiane në Tiranë	6
Ulja e shpenzimeve administrative vjetore për kompanitë e BE-së	6
Garanci për Aksion të Jashtëm - mjet financiar për Komisionin Evropian	7
Vlerësimi i Komisionit Evropian për planet nacionale për energjinë dhe klimën	7
Eurobarometri - Anketa e Komisionit Evropian	8
Sistemi i ri kufitar digjital evropian	8
Hulumtim vjetor i Paktit të Aftësive të BE-së	9
Zgjidhni Evropën e Shkencës	9
Mbështetja e BE-së për vendet e prekura nga zjarret në pyje	10
Forumi Humanitar Evropian 2025	10
Monitori Statistikor Evropian	11
Kalendari i BE-së / Qershor 2025	11

NË FOKUSIN E PARLAMENTIT EVROPIAN

www.europarl.europa.eu

Sesioni plenar 5-8.5.2025

Në seancën plenare të PE-së në maj, eurodeputetët ranë dakord të përdorin një procedurë emergjente për të synuar ndryshimet në standardet e performancës së CO2 për makinat dhe furgonët e rinj. Nga viti 2025, objektivi vjetor i reduktimit të emetimeve të CO2 prej 15% krahasuar me vlerat e vitit 2021 do të zbatohet për periudhën 2025-2029. Parlamenti Evropian miratoi kërkesën e Belgjikës për mbështetje nga Fondi Evropian i Përshtatjes së Globalizimit (EGF) për punëtorët e zhvendosur me 598 vota. Të punësuarit e prekur nga falimentimi i kompanisë belge të makinave "Van Hool" do të përfitojnë nga një paketë ndihme e BE-së me vlerë 8 milionë euro.

Parlamenti Evropian shënoi 80-vjetorin e përfundimit të Luftës së Dytë Botërore në Europë në një ceremoni plenare me tre veteranë.

Në një rezolutë mbi buxhetin e BE-së, të miratuar me 317 vota, eurodeputetët kërkuar një kornizë financiare shumëvjeçare (MFF) dukshëm më ambicioze që mund të përmbushë pritjet në rritje të qytetarëve të BE-së në një kontekst të paqëndrueshmërisë globale. Parlamenti Evropian miratoi menaxhimin e buxhetit nga Komisioni Evropian, përgjegjës për më shumë se 95% të shpenzimeve të BE-së, por paralajmëroi se problemet strukturore po dëmtonin besueshmërinë financiare dhe zbatimin e politikave të BE-së. Vendimi u miratua me 412 vota.

Parlamenti Evropian miratoi rekomandimet e tij për një Strategji Evropiane të Rezistencës ndaj Ujit. Në raportin e miratuar me 470 vota, eurodeputetët kërkuar një strategji ambicioze që BE-ja të menaxhojë burimet e saj ujore në mënyrë më efikase dhe t'i përgjigjet më mirë sfidave aktuale që lidhen me ujin. Në rrethanat aktuale, pavarësisht aspiratave demokratike dhe pro-evropiane të një pjese të madhe të shoqërisë turke, procesi i pranimit të Turqisë në BE nuk mund të vazhdojë, thanë eurodeputetët në një raport të miratuar me 367 vota. Në dy raportet e miratuara,

eurodeputetët vlerësuan progresin e bërë nga Kosova dhe Serbia në përpjekjet e tyre për t'u bashkuar me Bashkimin Evropian në vitet 2023 dhe 2024. Kosova duhet të përshpejtojë reformat që lidhen me BE-në, ndërsa Serbia duhet të bëjë më shumë për të mbrojtur sundimin e ligjit dhe lirinë e medias dhe për të luftuar korrupsionin, thanë eurodeputetët. Raporti për Kosovën u miratua me 353 vota, ndërsa raporti për Serbinë u mbështet nga 419 eurodeputetë. Me 371 vota, Parlamenti Evropian mbështeti propozimin e Komisionit për të synuar Direktivën e Habitave për të përafshuar statusin e mbrojtjes së ujërve në BE me Konventën e Bernës, duke e ulur atë nga "i mbrojtur në mënyrë strikte" në "i mbrojtur".

Me 458 vota, eurodeputetët mbështetën propozimin e Komisionit për të mbështetur sektorin evropian të automobilave, i cili po përballë me ndikimin e ndryshimeve të shpejta teknologjike dhe konkurrencës në rritje. Propozimi ka të bëjë me një ndryshim të synuar në standardet e performancës së emetimeve të CO2 për makinat dhe furgonët e rinj.

Parlamenti Evropian miratoi rezoluta mbi të drejtat e njeriut në Tanzani, Rusi dhe Tibet.

Me 425 vota, Parlamenti Evropian miratoi propozimin e Komisionit për të zgjatur skemën e magazinimit të gazit të BE-së për vitin 2022 deri më 31 dhjetor 2027, pasi përndryshe do të kishte skaduar në fund të vitit 2025. Dispozita është hartuar për të siguruar sigurinë e furnizimit me gaz përpara sezonit të dimrit.

NË FOKUSIN E PARLAMENTIT EVROPIAN

Eurodeputetët miratuan rregulla të rishikuara për të parandaluar rreziqet e sigurisë nga investimet e huaja. Sipas rregullave të reja, sektorë të tillë si shërbimet mediatike, lëndët e para kritike dhe infrastruktura e transportit do t'i nënshtrohen shqyrtimit të detyrueshëm nga shtetet anëtare, me qëllim identifikimin dhe adresimin e rreziqeve të sigurisë ose rendit publik të lidhura me investimet e huaja.

Eurodeputetët votuan për të rinovuar pezullimin e detyrimeve të importit dhe kuotave për importe të caktuara nga Ukraina, të tilla si hekuri dhe çeliku, të cilat duhej të skadonin më 5 qershor 2025. Ata miratuan zgjatjen e propozuar të këtyre masave të liberalizimit të tregtisë, të cilat përqendrohen në çelik, për t'i siguruar Ukrainës të ardhura jetësore nga eksporti.

Seanca plenare 21-22 maj 2025

Në fjalimin e saj para eurodeputetëve, Presidentja slovene NatasHa Pirc Musar theksoi sfidat me të cilat përballet BE-ja, duke përfshirë konfliktet e vazhdueshme në Ukrainë dhe Lindjen e Mesme.

Parlamenti Evropian miratoi propozimin e Komisionit, i cili është pjesë e paketës së thjeshtimit "Omnibus I" të paraqitur më 26 shkurt 2025. Eurodeputetët miratuan vetëm ndryshime teknike për qëllime sqarimi dhe mbështetën një prag të ri minimal të masës prej 50 tonësh. Ndryshimet e propozuara në Mekanizmin e Rregullimit të Kufijve të Karbonit (CBAM) të BE-së janë pjesë e përpjekjeve për thjeshtimin e procesit për të ulur barrën administrative për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe importuesit e rastit.

Eurodeputetët mbështetën emërimin e Maletiq në një votim të fshehtë, me 460 vota, si Anëtar (për një mandat të dytë) i Gjykatës Evropiane të Auditorëve nga Kroacia. Siç parashikohet në Traktatin e BE-së, çdo Shtet Anëtar propozon një kandidat për Anëtar të Gjykatës Evropiane të Auditorëve. Këshilli i BE-së, pas konsultimit me Parlamentin Evropian, miraton listën e Anëtarëve për një mandat prej gjashtë vitesh.

Parlamenti Evropian ka miratuar propozimin e Komisionit për të rritur tarifën e BE-së me 50% për produktet bujqësore nga Rusia dhe Bjellorusia që nuk i nënshtrohen tashmë tarifave shtesë doganore. Qëllimi është të zvogëlohet më tej varësia e BE-së nga të dy vendet. Produktet e prekura nga tarifën e reja përfshijnë sheqerin, uthullën, miellin dhe ushqimin e kafshëve.

www.europarl.europa.eu

PËRFORCIMI I DIALOGUT SOCIAL NË BE

Më 21 maj 2025, Parlamenti Evropian dhe Shtetet Anëtare të BE-së arritën një marrëveshje politike mbi Direktivën e rishikuar të Këshillave Evropiane të Punës, e cila synon të forcojë dialogun social në BE. Këshillat Evropiane të Punës (EWCs) janë organe që sigurojnë që punonjësit të informohen dhe të konsultohen mbi vendimet transnacionale nga kompanitë me më shumë se 1,000 punonjës dhe që operojnë në më shumë se një vend të BE-së ose EEA-së. Përfshirja kuptimplote e punonjësve në vendimet e kompanisë mund të ndihmojë në menaxhimin e ndryshimeve, siç është gjatë ristrukturimit të kompanisë ose futjes së teknologjive të reja. Në vitin 2024, Komisioni propozoi një përditësim të Direktivës për të lehtësuar krijimin e ERS, për të përmirësuar balancën e tyre gjinore dhe për të nxitur zbatimin efektiv. Direktiva e rishikuar gjithashtu përmirëson aksesin në drejtësi në rast mosmarrëveshjesh dhe forcon dënimet për shkeljet. Ajo garanton aftësinë e kompanive për të marrë vendime dhe thjeshton zbatimin duke hequr përjashtimet komplekse dhe duke përmirësuar qartësinë ligjore.

<https://ec.europa.eu/commission>

AKTIVITETE TË KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Më 8 maj 2025, Kryetari i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Afrim Gashi, në kuadër të vizitës së tij në Republikën Italiane, u takua me Lorenzo Fontanën, Kryetar i Dhomës së poshtme të Republikës Italiane. Në takim morën pjesë edhe anëtarët e Grupit Parlamentar të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut për Bashkëpunim me Parlamentin e Republikës Italiane: Bllagica Lasovska, Dimitar Kovaçevski dhe Mimoza Musa, si dhe Marina Dimovska, Sekretare e Përgjithshme e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Gashi u takua me Senatoren znj. Ema Pavanelli, e cila është edhe Kryetare e Grupit Bilateral për Bashkëpunim me Vendet e Ballkanit të Parlamentit Italian, dhe anëtarët e Grupit, pas së cilës u zhvillua një takim me Xhulio Tremonti, Kryetar i Komisionit për Politikë të Jashtme dhe Evropiane, Dhoma e Deputetëve e Parlamentit të Republikës Italiane. Në takim morën pjesë edhe anëtarët e Komisionit, si dhe Xhilo Vinja, Kryetar i Komisionit për Politikë të BE-së. Mbështetja e vazhdueshme dëshmon për vizionin e Italisë për një Ballkan Perëndimor të integruar dhe të qëndrueshëm në NATO dhe Bashkimin Evropian, emëruesi i përbashkët i të cilit është një rajon i begatë pa konflikte dhe çështje të hapura. Sekretarja e Përgjithshme e Kuvendit, Marina Dimovska, u takua me Fabricio Kastaldi, Sekretar i Përgjithshëm i Dhomës së Deputetëve të Parlamentit të Republikës Italiane.

www.sobranie.mk

Më 14 maj 2025, Gashi u takua me Karen Pirs, të dërguarën e posaçme të Mbretërisë së Bashkuar për Ballkanin Perëndimor. Në takim, Gashi theksoi se pret që miqësia dhe bashkëpunimi i sinqertë që ekziston midis dy vendeve të forcohet dhe promovohet më tej në të ardhmen.

Më 18 maj 2025, Gashi u takua me Ministren e Punëve të Jashtme të Republikës së Austrisë, Beate Majnl-Rajzinger. Në takim, ai theksoi marrëdhëniet miqësore midis dy vendeve dhe falënderoi Austrinë për mbështetjen e saj në rrugën integruese të vendit tonë në Bashkimin Evropian.

Sekretarja e Përgjithshme e Kuvendit, Marina Dimovska, dhe Zëvendëssekretari i Përgjithshëm, Nikolla Gjoshovski, vizituan Parlamentin e Republikës së Sllovenisë në Lublanë më 27 dhe 28 maj 2025. Gjatë vizitës, sekretarja e përgjithshme Dimovska pati takim pune me Sekretaren e Përgjithshme të Kuvendit të Republikës së Sllovenisë, Urshulla Zore Tavçar. Në takim u shpreh kënaqësi e ndërsjellë për bashkëpunimin e frytshëm midis shërbimeve parlamentare të të dy vendeve deri më tani, si dhe për mbështetjen që Sllovenia vazhdimisht ofron në lidhje me integrimin evropian të vendit tonë.

AKTIVITETE TË KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Më 26 maj 2025, Këshilli Nacional për Integrim Evropian (KNIE) mbajti seancën e tretë, e cila u përqendrua në zbatimin e Agjendës së Reformave (2024-2027), hapat e nevojshëm, si dhe sfidat në atë rrugë. Në takim, Kryetari i KNIE-së, Venko Filipçe, vlerësoi se një nga sfidat në rrugën evropiane është nevoja për konsensus ndërpartiak për zbatimin e reformave. Nënkryetarja e KNIE-së, Marija Petrushevska, theksoi se Agjenda e Reformave e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024-2027) është një instrument i fortë me të cilin vendi konfirmon angazhimet e saj për zbatimin e reformave, si një proces në të cilin duhet të përfshihen të gjithë faktorët relevant.

Më 7 maj 2025, Grupi Parlamentar Ndërpartiak për Ndjekjen e Zbatimit të Angazhimeve të Procesit të Berlinit dhe Agjendës së Reformës së Planit të Rritjes u takua me Mihael Reifenshtul, Drejtor për Evropën Juglindore në Ministrinë e Jashtme Gjermane. Kryetari i Grupit dhe Zëvendëskryetari i Parlamentit, Antonio Millososki, theksoi momentin e rëndësishëm për mbajtjen e takimit, që është formimi i një qeverie të re gjermane, një moment i rëndësishëm si për vendin tonë ashtu edhe për Rajonin.

Delegacion i deputetëve të Klubit të Çështjeve dhe Politikave të të Rinjve u takua në Parlamentin Evropian në Bruksel më 14 maj 2025, si pjesë e programit të Anëtarëve të Rinj të Parlamentit, të organizuar nga Njësia e Mbështetjes Parlamentare dhe Ndërtimit të Kapaciteteve, në korniza të Drejtorisë për Mbështetjen e Demokracisë (Drejtoria e Përgjithshme për Politikën e Jashtme të Unionit). Delegacioni, i përbërë nga: Dragana Bojkovska, Presidente e Klubit dhe anëtarët: Jovan Jauleski, Sergej Popov, Jane Micevski, Borçe Cvetkov, Feride Haxhiu dhe Rina Ajdari, pati mundësinë të shkëmbente pikëpamje me eurodeputetët Lukas Mandel, Karlo Resler, Tomas Vajc, Matiash Nemec, Sebastian Tunkinen dhe Kai Tegetof. U realizua takim i veçantë edhe me Valentina Superti, Drejtoreshë për Ballkanin Perëndimor në Drejtorinë për Zgjerim dhe Partneritet Lindor, si dhe me Zuzana Mikalova-Shutjakova, Shefe e Departamentit Evropa 2 në Shërbimin Evropian të Punëve të Jashtme.

SAMITI I BASHKËSISË POLITIKE EVROPIANE NË TIRANË

Në samitin e gjashtë të Bashkësisë Politike Evropiane (BPE), të mbajtur më 16 maj 2025 në Tiranë, Shqipëri, Kryetarja e Komisionit Evropian, Ursula fon der Lejen, nënvizoi angazhimin e fortë të Evropës për ruajtjen e paqes dhe stabilitetit në kontinent.

Ajo theksoi rëndësinë e unitetit në Evropë dhe nevojën për përparim të përbashkët në inovacion, konkurrueshmëri, qëndrueshmëri dhe partneritet global. Theks i veçantë u vu në iniciativat ekonomike, të tilla si Plani i Rritjes për Ballkanin Perëndimor dhe Moldavinë dhe strategjia e re për rajonin e Detit të Zi. Përveç kësaj, u prezantua axhenda e lidhjes me Azinë Qendrore, me fokus në energji, infrastrukturë dhe lidhje dixhitale. Në margjinat e samitit, fon der Lejen

dhe kryetari i Këshillit Evropian, Antonio Koshta, u takuan me udhëheqësit e Azerbajxhanit dhe Armenisë, duke mirëpritur përparimin drejt një marrëveshjeje paqeje. Ursula fon der Lejen shprehu mbështetjen e saj për reformat demokratike në Moldavi, së bashku me udhëheqësit kryesorë evropianë. Ajo nënvizoi se Komuniteti Politik Evropian është më shumë se një forum - është provë e aftësisë së Evropës për t'u përballur së bashku me sfidat globale.

Tema kryesore e samitit ishte: "Evropë e Re në Botë të Re: Unitet - Bashkëpunim - Veprim i Përbashkët".

<https://ec.europa.eu>

ULJA E SHPENZIMEVE VJETORE ADMINISTRATIVE PËR KOMPANITË NË BE

Komisioni Evropian po propozon të ulë shpenzimet administrative vjetore për kompanitë me 400 milionë euro, duke shtuar në 8 miliardë eurot që tashmë janë synuar përmes përpjekjeve të mëparshme për thjeshtëzim. Me një kategori të re të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, masat do të lehtësojnë detyrimet e pajtueshmërisë dhe kështu do të lirojnë burime për rritje dhe investime në të gjithë Tregun e Përbashkët. Masat rrisin stimujt për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme për t'u zgjeruar, për të digjitalizuar proceset rregullatore, për të ulur burokracinë dhe për të mbështetur objektivin e Komisionit për të ulur kostot administrative me 25% në përgjithësi dhe me 35% për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme deri në fund të këtij mandati.

Komisioni Evropian po identifikon kategori të re të kompanive, ndërmarrjet e vogla me kapitalizim të mesëm (MSK), d.m.th. kompani me më pak se 750 punonjës; dhe ose deri në 150 milionë euro në xhiro ose deri në 129 milionë euro në totalin e aseteve. Këto ndërmarrje të vogla me kapitalizim të mesëm - pothuajse 38,000 kompani në BE - për herë të parë do të kenë qasje në disa përfitime ekzistuese për ndërmarrje të mesme dhe të vogla, të tilla si përjashtime specifike sipas Rregullores së Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave (GDPR) ose rregulla të thjeshtuara, të tilla si rregullat e prospektit që e bëjnë listimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në bursë më të thjeshtë dhe më të lirë. Rreth 10,000 kompani, vetëm në vitin 2026, nuk do të kenë më nevojë të regjistrohen në portalin e BE-së për gazin F sipas ndryshimeve të propozuara. Propozimi thjeshton detyrimin për mbajtjen e të dhënave në GDPR, duke marrë parasysh nevojat dhe sfidat specifike të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme dhe organizatave, duke siguruar njëkohësisht mbrojtjen e të drejtave të individëve.

<https://ec.europa.eu>

GARANCIA E VEPRIMIT TË JASHTËM - NJË MJET FINANCIAR I KOMISIONIT EVROPIAN

Komisioni Evropian po rrit efikasitetin dhe fuqinë e Garancisë së saj të Veprimit të Jashtëm (GAG), një mjet financiar kyç sipas strategjisë "Porta Global" që ofron kredi më të përballueshme për të zhblokuar investime në vendet partnere në të gjithë botën.

Garancia mbështet iniciativat të tilla si financimi i prodhimit të hidrogjenit të gjelbër në Namibi, lidhja dixhitale e Evropës me Afrikën dhe Azinë përmes kabllove nënujore, zhvillimi i kapaciteteve të prodhimit të vaksinave në Afrikë ose rritja e thithjes së karbonit në pyjet e Amazonës. Me propozimin, Komisioni do të forcojë këtë instrument të fuqishëm financiar - duke rritur kapacitetin e BE-së për të ofruar ndihmë, duke menaxhuar më mirë rreziqet financiare.

Rregullat e reja do t'i lejojnë BE-së të rialokojë më lehtë fondet midis instrumenteve të saj të financimit, në mënyrë që të maksimizojë efektivitetin e ndihmës së jashtme të BE-së. Me fjalë të tjera, rregullat më fleksibile do të lejojnë transferimin e fondeve shtesë midis fondeve të ndryshme të garancisë. Në të njëjtën kohë, BE do të përdorë hapësirën shtesë të investimeve duke zvogëluar mbulimin e riskut të disa kredive nga Banka Evropiane e Investimeve (BEI). Përveç kësaj, një sërë masash thjeshtuese janë duke u ndërmarrë për të zvogëluar procedurat e gjata në mënyrë që qasja në investime sipas GAJ-së të mund të jetë më e shpejtë. Masat e reja do t'u lejojnë partnerëve zbatues të BE-së, siç janë BEI-ja, Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) dhe institucione të tjera evropiane të financimit të zhvillimit, të punojnë më me efikasitet duke thjeshtuar procedurat. Duke vepruar kështu, BE-ja synon të përshpejtojë zbatimin e projekteve me ndikim të Porta Global në vendet partnere, duke e bërë njëkohësisht më të lehtë për bizneset evropiane të angazhohen në bashkëpunim ndërkombëtar.

<https://enlargement.ec.europa.eu>

VLERËSIMI NGA KOMISIONI EVROPIAN I PLANEVE NACIONALE PËR ENERGJINË DHE KLIMËN

Shtetet Anëtare të BE-së e kanë ngushtuar ndjeshëm hendekun në arritjen e objektivave të tyre të energjisë dhe klimës për vitin 2030, sipas vlerësimit të Komisionit Evropian të Planeve Kombëtare të Energjisë dhe Klimës (NECP). Shtetet Anëtare të BE-së i kanë përmirësuar ndjeshëm planet e tyre pas rekomandimeve të Komisionit në dhjetor 2023. Si rezultat, BE-ja është kolektivisht në rrugën e duhur për të ulur emetimet e gazrave serrë (GHG) me 55%, siç kërkohet nga Ligji Evropian i Klimës, dhe për të arritur një pjesë prej të paktën 42.5% nga energjia e rinovueshme.

Vlerësimi i Komisionit tregon se BE-ja është aktualisht në rrugën e duhur për të ulur emetimet neto të gazrave serrë me rreth 54% deri në vitin 2030, krahasuar me nivelet e vitit 1990.

Iniciativat strategjike si Marrëveshja e Industrisë së Pastër dhe Plani i Veprimit për Energji të Përballueshme do të plotësojnë Planet Kombëtare të Eficiencës së Energjisë (NECP) në mobilizimin e investimeve në dekarbonizimin industrial dhe teknologjinë e pastër, duke shfrytëzuar më së miri potencialin vendas për zgjidhje të energjisë së rinovueshme dhe efikasitetit të energjisë në Evropë. Vlerësimi i Komisionit ofron një bazë të fortë për diskutime mbi hapat e ardhshëm në udhëtimin e BE-së drejt dekarbonizimit drejt vitit 2040 dhe arritjen e neutralitetit klimatik deri në vitin 2050. Komisioni do të intensifikojë punën me Shtetet Anëtare për të mbyllur boshllëqet e mbetura dhe për të zbatuar udhëzimet shtesë të përcaktuara në vlerësim.

<https://ec.europa.eu/commission>

EUROBAROMETRI - ANKETË E KOMISIONIT EVROPIAN

në më shumë se dy dekada - thonë se ndihen si qytetarë të BE-së.

Anketa e Eurobarometrit regjistroi nivelin më të lartë të mbështetjes ndonjëherë për monedhën e përbashkët, si në BE (74%) ashtu edhe në zonën e euros (83%). Kur bëhet fjalë për perceptimin e gjendjes së ekonomisë evropiane, 44% e evropianëve e konsiderojnë atë të mirë, ndërsa 48% e konsiderojnë të keqe. Shumica e qytetarëve (43%) ende mendojnë se situata ekonomike evropiane do të mbetet e qëndrueshme në 12 muajt e ardhshëm.

Pothuajse shtatë në dhjetë të anketuar (69%) pajtohen se Bashkimi Evropian është një vend stabiliteti në një botë të trazuar. Pothuajse nëntë në dhjetë evropianë (88%) pajtohen se duhet të ketë më shumë bashkëpunim të bazuar në rregulla midis vendeve dhe rajoneve në botë.

Sipas evropianëve, BE-ja duhet të marrë masa në afat të mesëm në fushat e sigurisë dhe mbrojtjes (39%), e ndjekur nga ekonomia (29%), migrimi (24%) dhe klima dhe mjedisi (24%).

Hulumtimi i ri i Eurobarometrit, i publikuar më 28 maj 2025, zbulon nivelin më të lartë të besimit në Bashkimin Evropian në 18 vjet dhe mbështetjen më të lartë për euron ndonjëherë. Në kontekstin aktual gjeopolitik, evropianët do të donin të shihnin një BE më të fortë dhe më të vendosur përmes një politike të përbashkët mbrojtjeje dhe sigurie, ndërsa paqja mbetet vlera që përfaqëson më së miri BE-në. 52% e evropianëve i besojnë BE-së, rezultati më i lartë që nga viti 2007. Niveli i besimit është më i lartë tek të rinjtë e moshës 15-24 vjeç (59%). Në të njëjtën kohë, 36% e evropianëve thonë se i besojnë qeverisë së tyre kombëtare dhe 37% thonë se i besojnë parlamentit të tyre nacional.

Tre të katërtat e të anketuarve (75%) - niveli më i lartë

<https://ec.europa.eu/commission>

SISTEMI I RI EVROPIAN DIGJITAL KUFITAR

Komisioni Evropian përshëndeti marrëveshjen paraprake politike nga Parlamenti Evropian dhe Këshilli mbi propozimin e Komisionit për zbatimin progresiv të sistemit të ri dixhital të kufijve të Evropës, Sistemit të Hyrjes/Daljes (EES).

Të gjitha Shtetet Anëtare do të fillojnë zbatimin e EES sapo të bëhet funksional, dhe autoritetet kufitare do të regjistrojnë gradualisht të dhënat mbi shtetasit e vendeve të treta që kalojnë kufijtë. Të gjithë personat do të regjistrohen deri në fund të periudhës gjashtëmuajore.

EES do të përmirësojë menaxhimin e kufijve të jashtëm, do të rrisë sigurinë në zonën Shengen duke zbuluar personat që kanë tejkaluar afatin e qëndrimit

dhe duke zvogëluar mashtrimin me identitetin, dhe do të mundësojë kontrollet e automatizuara kufitare. Kjo do të ndihmojë në përshpejtimin e procedurave kufitare, duke e bërë udhëtimin më të lehtë dhe më të sigurt për të gjithë. Kjo marrëveshje është një hap kyç në sigurimin që sistemet e informacionit në zonën Shengen të mund të punojnë së bashku. Do t'u lejojë shteteve anëtare të fillojnë të përfitojnë nga sistemi i ri, duke u dhënë gjithashtu autoriteteve kufitare dhe industrisë së transportit më shumë kohë për t'u përshtatur me procedurat e reja.

<https://ec.europa.eu>

HULUMTIM VJETORE I PAKTIT TË AFTËSIVE TË BE-SË

Sipas rezultateve të hulumtimit vjetor të vitit 2024 të Paktit për Aftësi, më shumë se 6.1 milion njerëz kanë marrë trajnime në kuadër të Paktit për Aftësi që nga lançimi i tij në vitin 2020. Mbi 3.200 organizata që investojnë në zhvillimin e aftësive tani i janë bashkuar Paktit, duke përfshirë industrinë, partnerët socialë, ofruesit e arsimit dhe trajnimit, autoritetet lokale dhe shërbimet e punësimit.

Pakti për Aftësi është çelësi për zbatimin e Unionit të Aftësive, strategjisë së re të BE-së për të mbështetur zhvillimin e aftësive dhe për të forcuar konkurrueshmërinë e BE-së. Pakti bashkon organizatat publike dhe private që punojnë në partneritet për të identifikuar boshllëqet në aftësi dhe për të ndërmarrë veprime konkrete për t'i adresuar ato.

Anketa vjetore tregon se Pakti ka përsheptuar mbështetjen e tij për punëtorët dhe kompanitë në të gjithë ekonominë. 20 partneritetet e tij të aftësive në shkallë të gjerë vazhdojnë të jenë nxitësit kryesorë të veprimit. Në vitin 2024, anëtarët e këtyre partneriteteve trajnuan mesatarisht 33% të fuqisë punëtore të tyre. Së bashku, ata mbeten të përkushtuar për përmirësimin e aftësive dhe rikualifikimin e mbi 25 milionë njerëzve deri në vitin 2030. Në Unionin e Aftësive, Komisioni u bëri thirrje anëtarëve të Paktit të dyfishojnë premtimet e tyre për përmirësimin e aftësive dhe rikualifikimin.

Pakti për Aftësi u lançua në nëntor 2020. Ai mbështet partneritetet e aftësive që plotësojnë nevojat e tregut të punës, duke nxitur tranzicionet e gjelbra dhe digjitale. Pakti gjithashtu mbështet zbatimin e Shtyllës Evropiane të Drejtave Sociale dhe objektivat kryesore të BE-së për punësimin dhe trajnimin e përcaktuara në Planin e Veprimit të Shtyllës.

<https://ec.europa.eu>

ZGJIDHNI EVROPËN E SHKENCËS

Më 5 maj 2025, Presidenti francez Emanuel Makron dhe Presidentja e Komisionit Evropian Ursula von der Leyen morën pjesë në eventin "Zgjidhni Evropën e Shkencës" për të inkurajuar studiuesit dhe shkencëtarët nga e gjithë bota të punojnë në Evropë, në Amfiteatrin e Universitetit të Sorbonës në Paris.

Presidentja e Komisionit Evropian Ursula von der Leyen deklaroi se do të ndajë "një fond të ri prej 500 milionë eurosh" për periudhën 2025–2027 "për ta bërë Evropën një destinacion për studiuesit". Përveç von der Leyen, në Konferencën e Shkencës në Sorbonë morën pjesë edhe Zëvendëspresidentët Ekzekutivë të Komisionit Evropian Stéphane Séjournais dhe Roxanne Minzatou, si dhe Komisionerja Evropiane për Startup-et, Kërkimin dhe Inovacionin Ekaterina Zaharieva.

Në një përpjekje për ta transformuar Evropën në një qendër më të madhe globale kërkimore, Bashkimi Evropian dhe Franca po nisin një iniciativë shumëmilionëshe për ta bërë BE-në një "magnet" për shkencëtarët më të mirë ndërkombëtarë. Ky veprim vjen mes tensioneve të larta gjeopolitike dhe shqetësimeve rreth ndërhyrjes politike në kërkimin shkencor, veçanërisht në Shtetet e Bashkuara. Por, edhe pse udhëheqësit premtuan qindra miliona euro, disa studiues evropianë shprehën skepticizëm, duke pyetur veten nëse po bëhej mjaftueshëm për të nxitur kërkimin në vend.

<https://www.euractiv.com/>

MBËSHTETJA E BE-SË PËR VENDET E PREKURA NGA ZJARRET E PYJEVE

Për t'u përgatitur për rrezikun në rritje të zjarreve gjatë muajve të ardhshëm të verës, BE-ja ka vendosur ekipe zjarrfikësish dhe avionësh për të ndihmuar vendet evropiane të prekura nga zjarret.

Për të ofruar mbështetje të shpejtë për brigadat lokale të zjarrfikësve, gjatë korrikut dhe gushtit, gati 650 zjarrfikës nga 14 vende evropiane do të pozicionohen strategjikisht në vende kyçe me rrezik të lartë në Francë, Greqi, Portugali dhe Spanjë. Ata do të rrisin numrin e zjarrfikësve në secilin vend.

Për më tepër, 22 avionë zjarrfikës dhe 4 helikopterë do të stacionohen në 10 shtete

anëtare për të ndërhyrë në rast nevojë. Të koordinuara dhe të bashkëfinancuara përmes Mekanizmit të Mbrojtjes Civile të BE-së, këto burime do të ndihmojnë në zbutjen e rreziqeve dhe do të mundësojnë një reagim më të shpejtë dhe më të fortë ndaj krizave. Këto burime vijnë përveç kapaciteteve kombëtare. 19 ekipe të tjera tokësore të zjarrfikësve, të përbëra nga rreth 30 zjarrfikës dhe një ekip këshillimi dhe vlerësimi, janë gati të mobilizohen nga BE-ja në bashkëpunim të ngushtë me shtetet anëtare dhe vendet pjesëmarrëse përmes Mekanizmit.

Një ekip i dedikuar për mbështetje të zjarrit do të ngrihet brenda Qendrës së Koordinimit të Reagimit ndaj Emergjencave të BE-së, duke punuar 24/7, për të monitoruar rreziqet dhe për të analizuar të dhënat shkencore. Kjo qasje proaktive konfirmon angazhimin e BE-së për të qëndruar një hap përpara fatkeqësive, përfshirë ato të përkeqësuar nga ndryshimet klimatike, dhe për të bashkuar forcat për të mbrojtur jetët, shtëpitë dhe mjedisin jetësor.

<https://ec.europa.eu>

FORUMI HUMANITAR EVROPIAN 2025

Komisioni Evropian njoftoi një përgjigje fillestare humanitare prej mbi 2.3 miliardë eurosh për vitin 2025 për të adresuar krizat urgjente globale në Forumin Humanitar Evropian që përfundoi më 20 maj 2025 në Bruksel. Ai përfshin ndikimin humanitar të agresionit rus në Ukrainë, situatën humanitare në të gjithë Lindjen e Mesme, veçanërisht në Gaza, dhe krizën në përshkallëzim në Sudan. Forumi u zhvillua në një sfond të nevojave rekord humanitare, të nxitura nga konfliktet e armatosura të vazhdueshme, fatkeqësitë klimatike dhe pasiguria ushqimore. Mbi 305 milionë njerëz në mbarë botën aktualisht kanë

nevojë për ndihmë urgjente humanitare. Në këtë kontekst sfidues, BE-ja dhe Shtetet e saj Anëtare u zotuan në Forum të forcojnë diplomacinë humanitare, të forcojnë respektin për të drejtën ndërkombëtare humanitare dhe të nxisin një përgjigje të integruar ndaj brishtësisë.

BE-ja është tani donatori kryesor i ndihmës humanitare në botë dhe një avokat kyç për veprim humanitar parimor. Forumi shënoi angazhimin e ripërtërirë të BE-së për të adresuar shkaqet rrënjësore dhe ndikimet e brishtësisë. Komisioni Evropian njoftoi planet për të zhvilluar një qasje të integruar ndaj brishtësisë deri në vitin 2026, duke kombinuar përpjekjet humanitare, të zhvillimit dhe të paqeruajtjes për t'iu përgjigjur më mirë nevojave të popullatave të cënueshme dhe për të mbështetur rezistencën afatgjatë.

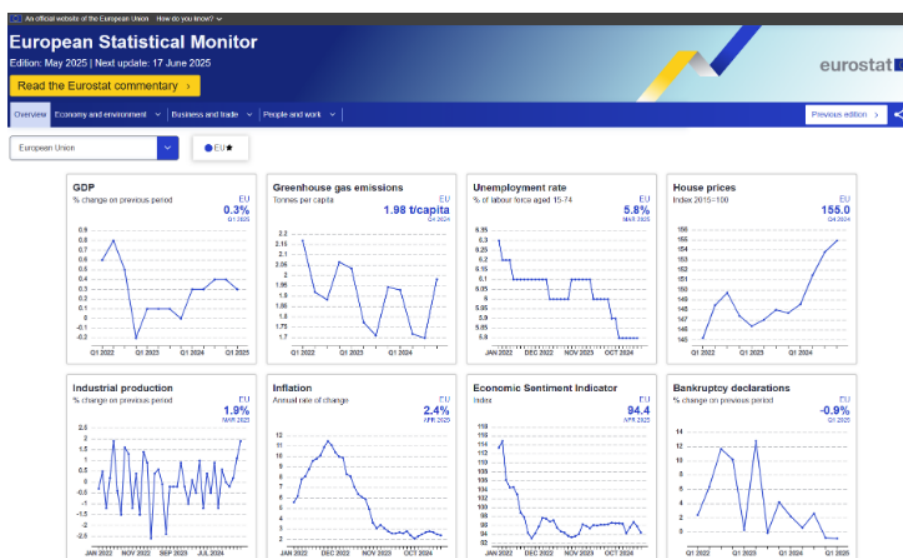
<https://ec.europa.eu>

MONITORI STATISTIKOR EVROPIAN

Eurostat publikoi Monitorin Statistikor Evropian më 20 maj 2025, një panel kontrolli treguesish afatshkurtër që mbulojnë fusha të ndryshme si ekonomia, mjedisi, biznesi, shëndetësia dhe punësimi. Ky panel kontrolli i përditësuar mujor është hartuar për të monitoruar zhvillimet brenda BE-së në tërësi dhe shteteve anëtare të saj, si dhe vendeve të EFTA-s, duke ofruar një pasqyrë holistike të zhvillimeve kryesore. Ai përqendrohet në treguesit mujorë dhe tremujorë, duke ofruar njohuri të azhurnuara dhe përfshin komente, duke u përqendruar në ndryshimet dhe trendet e fundit.

Sipas treguesve mujorë të biznesit, prodhimi industrial vazhdoi të rimëkëmbet për të tretin muaj radhazi në maj, ndërsa shitjet me pakicë mbetën përgjithësisht të qëndrueshme dhe prodhimi i shërbimeve ra. Emetimet e gazrave serrë u rritën, ndërsa përqendrimet e ndotësve të ajrit në kryeqytetet e BE-së u ulën. Ndërkohë, konsumi mujor i energjisë elektrike u ul, ndërsa pjesa e energjisë elektrike të gjeneruar nga burimet e rinovueshme u ul. Monitori Statistikor Evropian përditësohet çdo muaj me të dhënat më të fundit të disponueshme për secilin tregues.

<https://ec.europa.eu/eurostat>

KALENDARI BE / qershor 2025

1. Mbledhja e Këshillit të Punëve të Jashtme, 23/6/2025, Bruksel;
2. Mbledhja e Këshillit për punë të përgjithshme, 24/6/2025, Bruksel;
3. Seanca plenare e Parlamentit Evropian, 16-19/06/2025, Strasburg.

The screenshot shows the 'European Union Newsroom' calendar for June 2025. It includes a search bar, navigation links (Home, Highlights, Press releases, Calendar, Audiovisual, Press contacts, Press facilities, Subscription services, About the EU), and a 'CALENDAR' section. The 'BROWSE FORTHCOMING EVENTS' section has filters for 'By topic', 'By organiser', and 'By type'. The 'BY MONTH' section displays a calendar grid for June 2025, with dates 3 through 31.

Linqe të dobishme për publikimet elektronike të BE-së:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parlamentarium>

KUVENDI I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

QENDRA BE E KUVENDIT

Adresa: „11 Tetori“ nr.10, Shkup, 1000

Telefon: +389 2 3 11 22 55 lokal 414 dhe 277

E-poшта: nsei@sobranie.mk

Zyra 019

www.sobranie.mk

Në Kuvend u zbatua Projekti IPA për "Ndihmë Teknike për Parlamentin" në periudhën nga janari 2011 deri në qershor 2012, objektivi i përgjithshëm i të cilit ishte forcimi i kapacitetit institucional të Parlamentit dhe në këtë mënyrë përmirësimi i transparencës dhe llogaridhënies së tij ndaj qytetarëve.

Në kuadër të projektit IPA, u ofrua ndihmë financiare dhe nga ekspertë për krijimin e një Qendre të BE-së në Parlament.

Qëllimi i krijimit të Qendrës së BE-së është t'u ofrojë Anëtarëve të Parlamentit dhe Shërbimit qasje më të mirë në informacion në lidhje me çështjet e BE-së. Qendra e BE-së është në aspektin organizativ brenda Sektorit për Mbështetje të Këshillit Nacional për Integrimin Evropian dhe Monitorimin e Integritimit Evropian.

Qendra e BE-së ka një bibliotekë me libra dhe botime nga fusha të ndryshme të politikave evropiane.

